



T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2024/238
Toplantı Tarihi/Sayısı : 22.8.2024/44
Karar Numarası : 2024/855
Başvuran : M. B.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın iş yerinde yıldırıma (mobbing) maruz kaldığı iddiasına ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran, ... Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arapça Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalında öğretim üyesi olarak görev yaptığını, 15/9/2023 tarihinde ... Üniversitesi ... Kampüsü Lojmanlarında yer alan 20 numaralı daireye taşındığını, üst katında ... Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. S. Ç. ve eşi ... Daire Başkanı K. Ç.'nin oturduğunu öğrendiğini, bahsi geçen kişilerin ikamet ettiği 24 numaralı daireden özellikle saat 22.00'da başlayan ve gece yarısına kadar devam eden temizlik, eşyaların yerden sürüklenmesi, sık sık durmadan ağlayan çocuk seslerinin gelmesi üzerine hem kendisinin hem de apartman yöneticisinin de bu konu hakkında Prof. Dr. S. Ç. ile görüştüğünü, bu iki görüşmeden sonra seslerin kesildiğini, Prof. Dr. S. Ç. ve eşi K. Ç. ile olaydan önce tanışmadığını ve kendilerine karşı husumetinin olmadığını, Prof. Dr. S. Ç.'nin söz konusu olayı şahsi kin ve garz haline getirdiğini ve Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 257'nci maddesi uyarınca görevini kötüye kullanarak eşi K. Ç. ile birlikte 18/10/2023 tarihinden itibaren kendisine karşı mobbing uygulamaya başladığını, hakkında asılsız iddialara dayanarak disiplin soruşturması açılmasına neden olduğunu, bu süreçte sosyal ve akademik hayatının sekteye uğradığını, hasta ve bakıma muhtaç olan annesinin tedavisi ile ilgilenemez hale geldiğini, Prof. Dr. S. Ç.'nin 271'inci maddesinde düzenlenen suç uydurma ve aynı Kanun'un 267'nci maddesinde düzenlenen iftira suçunu işlediğini, ... Üniversitesi Konut Tahsis ve Yönetim Yönergesi ve Kamu Konutları Yönetmeliği uyarınca lojmanlarda yaşanan gürültü ile ilgili sorunların öncelikli olarak lojman sakinlerinin katıldığı toplantılarda gündeme alınıp çözülmesi gerektiğini, ... Üniversitesi Konut Tahsis ve Yönetim Yönergesi'ne göre lojmanın 5 yıl süre ile kişilere tahsis edildiğini, Prof. Dr. S. Ç. ve eşinin ne kadar süre ile lojmanda ikamet ettiğinin araştırılması ve süre aşımı varsa adı geçenlerin lojmandan tahliye edilmesi gerektiğini iddia etmekte; şahsına karşı işlenen iftira ile suç uydurma suçlarından dolayı adı geçen şahıslardan şikayetçi olduğunu belirterek adı geçenler hakkında gerekli hukuki işlemlerin tesis edilmesini ve ... Üniversitesi Rektörlüğü tarafından şahsına açılan disiplin soruşturmasının sona erdirilmesi için gereğinin yapılmasını talep etmektedir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Yargı yolu" başlıklı 125'inci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır. ..."

4. 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 2'nci maddesinin (g) bendi şöyledir:

"(...) İş yerinde yıldırma: Bu Kanunda sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak kişiyi işinden soğutmak, dışlamak, biktirmek amacıyla kasıtlı olarak yapılan eylemleri (...) ifade eder."

5. 6701 sayılı Kanun'un "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3'üncü maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir.

(2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.

(...)"

6. 6701 sayılı Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının ilgili bentleri şöyledir:

"... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ... i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek ..."

7. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.

(...)"

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Başvurunun konusu" başlıklı 41'inci maddesi şöyledir:

"Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu kapsamında cinsiyet, ırk, renk, din, dil, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasağı ihlalleri başvurunun konusunu oluşturur."

9. Mezkûr Yönetmelik'in "Ön incelemenin yapılması" başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrasının ilgili kısımları şöyledir:

"Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... yönlerinden incelenir."

10. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesi şöyledir:

"(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte

incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48 inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

11. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

12. 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde, insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

13. Başvuran ikamet ettiği lojmanın üst katında yaşayan ... Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. S. Ç. ve eşi ... Daire Başkanı K. Ç. ile gürültü nedeniyle yaşadığı bir tartışma sonrası kendisine mobbing uygulandığını, ayrıca bu süreçte bahsi geçen kişiler tarafından Türk Ceza Kanunu’nun 134’üncü maddesinde düzenlenen özel hayatın gizliliğini ihlal, 257’nci maddesinde düzenlenen görevini kötüye kullanma ve 271’inci maddesinde düzenlenen iftira suçlarının işlendiğini, haksız olarak kendisine disiplin soruşturması açıldığını iddia etmekte ve mağduriyetinin giderilmesini talep etmektedir.

14. 6701 sayılı Kanun’un 2’nci maddesinde iş yerinde yıldırma, Kanun’da sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak bir kişiyi işinden soğutmak, dışlamak, bıkırtmak amacıyla kasıtlı olarak yapılan eylemler şeklinde tanımlanmıştır. Aynı Kanun’un 3’üncü maddesinde ise ayrımcılık temelleri, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş şeklinde sıralanmıştır. Buna göre, iş yerinde yıldırma sonucunu doğurduğu iddia edilen eylem veya eylemlerin bu kapsamda değerlendirilebilmesi için, söz konusu eylem veya eylemlerin yukarıda sayılan temellere dayalı olarak kişiyi işinden soğutmak, dışlamak veya bıkırtmak amacıyla yapılması ve yıldırma kastının bulunması gerekmekte olup, başvuranın mobbing iddiasını 6701 sayılı Kanun’da yer alan ayrımcılık temellerinden hangisine dayalı olarak gerçekleştiğini belirtmediği tespit edilmiştir.

15. Öte yandan, başvuru dilekçesi ve eklerinin incelenmesinden, başvuranın ... Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. S. Ç. ve eşi ... Daire Başkanı K. Ç. tarafından kendisine karşı iftira suçunun işlendiği ve ilgili eylem nedeniyle hakkında soruşturma başlatıldığı gerekçesiyle adı geçenler hakkında ... Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunduğu görülmüştür.

16. Başvuranın, ... Üniversitesi Rektörlüğü tarafından şahsına açılan disiplin soruşturmasının sona erdirilmesi talebine ilişkin olarak ise Anayasanın 125’inci maddesinde, idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık olduğu hükme bağlanmıştır. Yine 20/1/1982 tarihli ve 17580 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu’nun 11’inci ve 12’nci maddelerinde ilgililerin, idari dava açılmadan önce, idari işlemin kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılması için idareye başvurabileceği, haklarını ihlal eden bir idari işlem dolayısıyla Danıştay ile idare ve vergi mahkemelerinde dava açabilecekleri düzenlenmiştir.

17. Başvuranın dilekçesi yukarıda açıklanan gerekçeler ve anılan mevzuat ile birlikte incelendiğinde, başvuruya konu iş yerinde yıldırma iddiasının 6701 sayılı Kanunda yer alan ayrımcılık temellerinden birine dayandırılmaması ve yapılan inceleme ve araştırmada da herhangi bir ayrımcılık temelinin tespit edilememesi

sebebiyle başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve kabul edilmez olduğu; başvuranın hakkındaki disiplin soruşturması ile ilgili talebine ilişkin ise 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun idareye başvuru ile yargı yollarını düzenleyen hükümlerinden yararlanabileceği, diğer iddiaları hakkında suç duyurusunda bulunduğu böylelikle talebin yargıya intikal ettiği kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

22/8/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Aışan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Üye